

CROSS-BORDER COOPERATION, DECENTRALIZATION AND REGIONAL ECONOMICS

Magdalena Wrońska, mgr
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Kielce, Polska

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-028-5-36>

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2014-2020 PRZEZ BENEFICJENTÓW WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Głównym celem niniejszego materiału jest analiza poziomu wykorzystania funduszy unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na koniec okresu programowania przez beneficjentów województwa podkarpackiego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie Uchwałą Nr 33/629/15 z dnia 3 marca 2015 r.,¹ zawiera ramy interwencji unijnej na Podkarpaciu wpisującej się w trzy priorytety określone w Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020. Są to: rozwój inteligentny, który opiera się na gospodarce wiedzy i innowacji; rozwój zrównoważony rozumiany jako przyjazny środowisku, niskoemisyjny, wspierający gospodarkę, która efektywniej korzysta z zasobów oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i

¹ <https://www.rpo.podkarpackie.pl/index.php/dokumenty-programowe/278regionalny-program-operacyjny-wojeodztwa-podkarpackiego-na-lata-2014-2020> (data dostępu 20.01.2021 r.).

terytorialną.² Diagnoza w zakresie potrzeb, problemów i potencjałów sektorów rozwoju województwa podkarpackiego została podzielona na dziesięć obszarów: gospodarkę województwa, e-usługi publiczne, transport, edukację, czystą energię, ochronę środowiska i zapobieganie za-grożeniom, kulturę i dziedzictwo kulturowe, system osadniczy województwa podkarpackiego, rynek pracy i integrację społeczną³. W każdym z tych obszarów zdiagnozowano wyzwanie jakiego powinien w 6-letniej perspektywie czasowej podołać program operacyjny oraz oczekiwane efekty. Dodatkowo rozpoznanie to dało podwaliny do podziału programu na osie priorytetowe, a te na działania i poddziałania. W rzezonym programie osi jest dziesięć, zaś działań i poddziałań w ramach tych osi różna liczba.

Osie priorytetowe finansowane są z dwóch funduszy unijnych: pierwsze sześć z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zaś pozostałe cztery z Europejskiego Funduszu Społecznego. Zakres wsparcia z EFRR w ramach RPO WP, zgodnie z założeniami art. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006⁴, musi przyczyniać się między innymi do:

- wzrostu inwestycji produkcyjnych, które mają na celu tworzenie i ochronę trwałych miejsc pracy w MŚP oraz w przypadku, gdy inwestycje wiążą się ze współpracą pomiędzy dużym przedsiębiorstwem a MŚP;

- inwestowania w infrastrukturę w zakresie energetyki, środowiska, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, szczególnie gdy służy to obywatelom;

² Komunikat Komisji, Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, KOM (2010)2020 wersja ostateczna, s. 13.

³ <https://www.rpo.podkarpackie.pl/index.php/dokumenty-strategiczne/285-strategia-rozwoju-województwa-podkarpackie-2020> (data dostępu 15.01.2021)

⁴ Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne na lata 2014-2020. Teksty urzędowe i komentarze, Wydawnictwo: Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2016 r.

- rozwoju inwestycji w obszarze infrastruktury społecznej, zdrowotnej, badawczej, innowacyjnej biznesowej i edukacyjnej;
- inwestycji w rozwój potencjału endogenicznego, tym małej infrastruktury kulturalnej, infrastruktury związanej z rozwojem turystyki, wsparcie badań i innowacji oraz inwestycji w technologie i badania stosowane w przedsiębiorstwach.

Inne zadania ma Europejski Fundusz Społeczny, który, jak sama nazwa wskazuje, finansuje działania popularnie nazywane jako „miękkie”, a tym⁵:

- wspieranie wszystkich obszarów związanych ze wzbudzeniem aktywności zawodowej oraz promowaniem trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia wraz z naciskiem na mobilność siły roboczej;
- działania zmierzające do włączania społecznego grup identyfikowanych jako wykluczone bądź zagrożone wykluczeniem, zwalczanie wszelkiego rodzaju ubóstwa i dyskryminacji;
- promowanie kształcenia się przez całe życie, inwestowanie w edukację, szkolenia i kształcenie zawodowe w celu poszerzania kwalifikacji zawodowych.

Cel główny RPO WP 2014-2020 został określony jako „wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju województwa”⁶ i przyświeca wszystkim działaniom jakie są na Podkarpaciu współfinansowane ze środków europejskich z ww. programu. Każda z osi priorytetowych oraz każde z działań czy poddziałań cechują się własnymi celami, jednak te muszą się wpisywać w cel główny programu.

Na realizację RPO WP 2014-2020 z środków Unii Europejskiej Województwo Podkarpackie uzyskało 1 519 517 194,00 EUR na działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (czyli priorytetu I-VI) i 594 726 566,00 EUR na działania finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

⁵ <https://www.rpo.podkarpackie.pl/index.php/dokumenty-programowe/278-regionalny-program-operacyjny-wojeodztwa-podkarpackiego-na-lata-2014-2020> (data dostępu 15.01.2021).

⁶ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, s. 44.

(priorytety VII-X). W momencie programowania minimalne zaangażowanie środków krajowych wynosi 373 101 847,00 EUR⁷.

Zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2020 r. w ramach RPO WP 2014-2020 zostało złożonych łącznie 6376 wniosków poprawnych formalnie na łączną sumę 13 643 893 686,00 PLN wkładu finansowego UE, co stanowi 141,63% alokacji środków w ramach programu i daje Podkarpaciu 6 miejsce wśród 16 województw⁸. W tej liczbie mieści się 3421 wniosków, które zostały zatwierdzone do dofinansowania z wkładem finansowym UE w wysokości 8 490 927 006,36 PLN, co stanowi 88,14 alokacji środków w ramach całego programu. W konsekwencji podpisano z beneficjentami 3169 umów na łączną kwotę 8 291 404 408,61 PLN wkładu UE, co stanowi 86,07% całkowitej alokacji programu i lokuje Podkarpacie na 11 miejscu wśród wszystkich województwa w Polsce.

Na Podkarpaciu rozliczono 7561 wniosków o płatność na kwotę 729 556 369,76 PLN, co stanowi 59,48% alokacji programu i daje 2 miejsce wśród wszystkich województw w Polsce⁹. Komisja Europejska certyfikowała 104 wnioski o płatność i zrefundowała 5 153 912 056,29 PLN co stanowi 53,50 całkowitej alokacji programu.

W ramach RPO WP 2014-2020 aż 54% środków zostało przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego, następnie 27% przedsiębiorcom, 10% organizacjom pozarządowym, w dalszej kolejności 6% organom administracji rządowej, następnie 3% szkołom, uczelniom i jednostkom naukowym i innym instytucjom¹⁰.

⁷ Szacowane na podstawie art. 120 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej EFRR i EFS w regionach słabiej rozwiniętych na poziomie 85%.

⁸ Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, 20.01.2021 r.

⁹ Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, 20.01.2021 r.

¹⁰ Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, 20.01.2021 r.

References:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Załącznik do Uchwały Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie Uchwałą Nr 33/629/15 z dnia 3 marca 2015 r.
2. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne na lata 2014-2020. Teksty urzędowe i komentarze, Wydawnictwo: Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2016 r.
3. <http://www.rpo.podkarpackie.pl>.
4. <https://www.podkarpackie.pl>.